

Sygn. akt V U 322/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2021 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Romuald Kompanowski

Protokolant: st.sekr.sądowy Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 31 maja 2021 r. w Kaliszu

odwołania M. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 14 stycznia 2021 r. Nr (...)

w sprawie M. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wysokość emerytury

Oddala odwołanie

Sygn. akt VU 322/21

UZASADNIENIE

Wnioskiem z 28 grudnia 2020 r. M. W. złożył kolejny wniosek o emeryturę. We wniosku nie zostały zawarte jakiegokolwiek elementy pozwalające na przyjęcie metody obliczenia emerytury poza wskazaniem, że wnioskodawca ma już przyznane świadczenie emerytalne.

Decyzją z 14 stycznia 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. potraktował powyższy wniosek jako zawierający żądanie ponownego obliczenia emerytury i odmówił takiego obliczenia świadczenia z uwagi na brak nowych dowodów i ujawnionych okoliczności.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył M. W. wnosząc o jej zmianę i obliczenie emerytury w powszechnym wieku emerytalnym według zasad zawartych w art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z uwzględnieniem prawidłowo obliczonego kapitału początkowego oraz bez pomniejszania kapitału emerytalnego o wartość pobranych wcześniejszych emerytur.

W odpowiedzi na powyższe odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie.

Sąd ustalił, co następuje:

Poza sporem pozostaje wydanie przez organ rentowy decyzji przyznającej wnioskodawcy M. W., urodzonemu dnia (...) prawa do emerytury poczynając od 1 marca 2014 r. tj. od miesiąca, w którym został zgłoszony wniosek o emeryturę. Wysokość świadczenia została ustalona według reguł zawartych w przepisie art. 183 ustawy o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – 20% emerytury obliczonej według zasad z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach ... + 80% emerytury obliczonej według zasad z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach Do obliczenia pierwszego składnika emerytury zastosowany został okres składkowy w rozmiarze 502 miesiące oraz nieskładkowy w rozmiarze 3 miesiące. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych dała wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia na 104,75%. Drugi składnik emerytury ustalony został w oparciu o kwotę składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji – 106 624,88 zł, zwaloryzowaną kwotę kapitału początkowego – 520 032,94 zł oraz średnie dalsze trwanie życia – 250,10 miesięcy.

We wrześniu 2020 r. odwołujący złożył wniosek o przeliczenie wyżej przyznanej emerytury przedkładając uzupełniające zaświadczenie o wynagrodzeniu z lat 1979 - 1983. Załatwiając powyższy wniosek, organ rentowy najpierw ponownie obliczył wartość kapitału początkowego wydając 18 listopada 2020 r. nową decyzję o ponownym ustaleniu wartości kapitału początkowego a następnie wydał decyzję z 23 listopada 2020 r. o ponownym ustaleniu wysokości emerytury przyjmując nowy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia – 111,94% oraz nową kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego – 566 728,13 zł.

Wcześniej, bo w lipcu 2018 r. odwołujący złożył wniosek o emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym. Załatwiając powyższy wniosek, organ rentowy wydał decyzję z 29 sierpnia 2018 r. przyznając wnioskowaną emeryturę od 26 sierpnia 2018 r. Wysokość świadczenia została ustalona według reguł zawartych w art. 26 ustawy o emeryturach i rentach ... z zastosowaniem następujących wielkości: sumy kwoty składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji – 136 031,67 zł i kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego – 570 405,27 zł, pomniejszonej o wartość pobranych emerytur – 135 925,30 zł. Współczynnik średniej długości trwania życia został przyjęty na 218,40 miesiąca. Przy zastosowaniu powyższych wielkości, wysokość emerytury wyliczona została na kwotę 2 612,23 zł. Organ rentowy zawiesił wypłatę tak obliczonej emerytury albowiem emerytura wcześniej przyznana była wyższa od tej z powszechnego wieku emerytalnego.

/ akta emerytalne odwołującego – okoliczności bezsporne /

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie zachodziła konieczność merytorycznego rozpoznania sprawy i wydanie wyroku. Organ rentowy bowiem co do wniosku M. W. złożonego w grudniu 2020 r., zawarł swoje stanowisko wydając decyzję odmawiającą ponownego obliczenia emerytury.

W tym przypadku sąd ubezpieczeń społecznych - związany generalną dyrektywą (art. 83 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych) rozpatrywania odwołań od decyzji ZUS zobowiązany jest do merytorycznego zbadania przesłanek, którymi kierował się organ rentowy, nie uwzględniając żądania ubezpieczonego w przedmiocie ponownego ustalenia prawa do emerytury. W konsekwencji w razie stwierdzenia, że nie przedstawiono nowych dowodów lub nie ujawniono okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji, odwołanie należy oddalić (art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.) ze względu na stwierdzenie niespełnienia ustawowych podstaw wznowienia postępowania rentowego (zob. wyrok SN z dnia 18 lutego 2003 r., II UK 139/02, OSNPUSiSP 2004, nr 7, poz. 128 oraz postanowienia SN: z dnia 22 czerwca 2004 r., II UK 404/03, OSNPUSiSP 2005, nr 4, poz. 58 i z dnia 13 grudnia 2005 r., II UK 61/05, OSNPUSiSP 2006, nr 23-24, poz. 371), a nie odrzucić z powodu podniesienia zarzutu rei iudicatae (art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.).

Odnosząc powyższe uwagi do realiów niniejszej sprawy, w pierwszej kolejności należało poddać analizie charakter decyzji z 29 sierpnia 2018 r. Załatwiała ona wniosek o emeryturę z powszechnego wieku emerytalnego. Jeśli chodzi o przyjęte w tej decyzji wielkości: kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji – 136 031,67 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego – 570 405,27 zł, pomniejszenie sumy tych dwóch wielkości o wartość pobranych emerytur – 135 925,30 zł oraz współczynnik średniej długości trwania życia – 218,40 miesiąca, zgodne są z obowiązującymi na dzień wydania decyzji regułami zawartymi w art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z przywołanym przepisem, emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 ustawy - kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury oraz zwaloryzowany kapitał początkowy - przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego. Dla odwołującego miał zastosowanie przepis art. 25 ust. 1b cytowanej ustawy albowiem pobrał on wcześniejszą emeryturę i zgodnie z tym przepisem podstawę obliczenia emerytury z powszechnego wieku emerytalnego pomniejsza się o wartość pobranej wcześniejszej emerytury. Jak wynika z przywołanych w tym miejscu przepisów organ rentowy prawidłowo obliczył odwołującemu wysokość emerytury.

W tych warunkach złożenie ponownego wniosku o to samo ponowne obliczenie wysokości świadczenia oznaczało uruchomienie procedowania sprawy przez organ rentowy w trybie art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Warunki wymienione w tym przepisie wymuszają na ubezpieczonym zgłaszającym wniosek o ponowne rozpoznanie sprawy wskazanie na nowe okoliczności i dowody uzasadniające ponowne rozpoznanie prawa do świadczenia. Wydana przez organ rentowy decyzja będąca załatwieniem tak zgłoszonego wniosku zawiera w sobie ocenę dopuszczalności zmiany poprzedniej prawomocnej decyzji załatwiającej odmownie zgłoszony wtedy wniosek o wysokość świadczenia. Przy takim ujęciu charakteru decyzji, ocena jej trafności odbywa się w aspekcie przedstawienia w toku postępowania przed organem rentowym nowych dowodów czy też powołania się na nowe okoliczności uzasadniające konieczność ponownego rozpoznania sprawy.

W niniejszej sprawie w toku postępowania przed ZUS – em wnioskodawca nie powołał się na nowe okoliczności ani też nie wskazał nowych dowodów. Tym samym nie miały miejsca przesłanki o jakich jest mowa w art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Nie mogła znaleźć aprobaty sądu zaprezentowana przez odwołującego w odwołaniu metoda obliczenia wysokości emerytury z powszechnego wieku emerytalnego albowiem odwołujący wskazuje na ponownie ustaloną kwotę zwaloryzowanego kapitału emerytalnego – ustalonego decyzją z 18 listopada 2020 r. na dzień 1 stycznia 1999 r. na kwotę 155 548,25 zł – w oparciu o dalszy mechanizm waloryzacyjny do II kwartału 2020 r. oraz współczynnik długości trwania życia dla mężczyzny w wieku 67 lat i 4 miesiące gdy tymczasem powyższe wielkości mogły być brane jedynie na dzień uzyskania uprawnień do emerytury z powszechnego wieku emerytalnego (sierpień 2018 r.). W 2020 r. odwołujący nie uzyskał prawa do kolejnej emerytury. Nie mogły być zatem zastosowane zaprezentowane w odwołaniu mechanizmy. Nie było również warunków aby pominąć mechanizm pomniejszania podstawy wymiaru emerytury z powszechnego wieku emerytalnego o wartość pobranych wcześniejszych emerytur. Pominięcie tego mechanizmu stosuje się tylko w odniesieniu do kobiet z rocznika 1953, które wniosek o emeryturę wcześniejszą złożyły nie później niż do 31 grudnia 2012 roku. Odwołujący złożył wniosek o wcześniejszą emeryturę w lipcu 2014 r. a więc w okresie gdy przepis art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach obowiązywał.

Odwołanie jako nieuzasadnione podlegało więc oddaleniu.

Romuald Kompanowski